ANUL XXV.—No. 39.—Sâmbătă 10 Februarie 1907.

5 bani în România.—10 bani în streinătate

ABONAMENTE
ROMÂNIA: STRĂINĂTATE
L. 1.65 3 luni 10 lei
„ 3.15 6 luni 20 „
„ 8. Un an 40 „
Abonaţii primesc gratuit „UNIVERSUL LITERAR" colorat

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

ANUNCIURI
Pag. III Linia corp 7 Bani 40
Pag IV „ 20
Inserţii şi reclame 1.25 linia

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
— 11, Strada Brezoianu 11, Bucureşti —

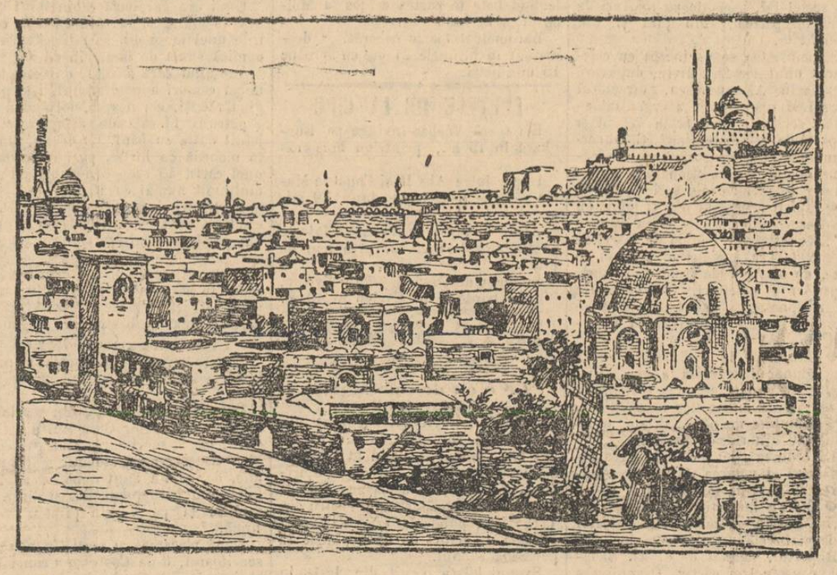

Cairo, capitala Egiptului.—(Vezi explicaţia)

Calendar pe anul 1907

Ortodox

Vineri, 9 Februarie. — Martirul Nicefor

Catolic

Vineri, 22 Februarie. — Petru C.

Răs. soarelui 7,07. Ap. soar. 5,51

Bucureşti 9 Februarie.

Raporturile comerciale cu Austro-Ungaria

In urmarea articolului său privitor la negocierile pentru reînnoirea convenţiunei comerciale dintre Austro-Ungaria şi România, d. de Matlekovits aminteşte că de când cu războiul vamal, s'au făcut puternice sforţări în ţara noastră pentru a se întemeia o industrie, şi aceasta a fost îndreptată în primul rând împotriva importului din Austro-Ungaria.

Piaţa de desfacere a zahărului a fost cu totul pierdută în profitul industriei româneşti. In 1883 se fabrica în România numai 3900 măji metrice de zahăr, — în campania 1905—906 produsul fabricelor de zahăr româneşti s'a urcat la 285.830 măji metrice; consumaţia totală a ţării fiind de 196.500, România aşa dar nu numai că şi acopere pe deplin trebuinţele interioare, ci e nevoită să caute a şi desface o parte din zahărul ei pe pieţi streine.

Spirtul a încetat de mult a mai găsi un debuşeu în România.— Nouile fabrici de cherestea au redus expertul de fabricate de lemn din Austro-Ungaria.

Din anul 1866 numărul întreprinderilor industriale cu capitaluri iniţiale de peste 50.000 lei a crescut de la 39 la 442 în anul 1906; între acestea sunt 293 fabrici mari, bucurându-se de avantagiile legii de încurajare a industriei.

Dar, deşi industria naţională face o concurenţă puternică multor articole de export ale Austro-Ungariei, totuşi piaţa de desfacere a României e încă destul de importantă. Trebue ca Austro-Ungaria să dea cea mai mare atenţiune negocierilor actuale şi anume cu atât mai mult, cu cât convenţia încheiată de Germania cu România în 1904 a avut în vedere în primul rând favorizarea intereselor de export germane cari se potrivesc ce e drept în multe cazuri şi cu interesele austro-ungare, dar lasă în părăsire unele categorii însemnate de mărfuri.

Dar d. de Matlekovits nici nu credea că greutăţile în negocierile cari vor începe pentru reînnoirea convenţiei austro-ungaro-române le vor constitui pretenţiunile Austro-Ungariei,—ci greutăţile vor fi în pretenţiunile României, căci această ţară nu va putea formula deziderate de cât pe terenul agrar. Care va fi atitudinea Austro-Ungariei faţă de nişte ast-fel de deziderate? — D. de Matlekovits, după ce arată că şi astăzi Austro-Ungaria vine în al doilea rând printre ţările în cari România îşi exportează mărfurile, se ocupă, terminând, şi de această întrebare, după cum vom vedea într'un viitor şi ultim articol.

DIN FRANŢA

(Coresp. particulară a ziarului «Universul»)

Paris, 5 Februarie.

Situaţia cabinetului

Cu toate tăgadele oficioase, se afirmă mereu, pe drept saŭ nedrept, că totul nu merge cum ar trebui în consiliile de miniştri, în privinţa contractului de închiriere a bisericilor.

Primul-ministru Clémenceau ar fi gata să primească părerile împăciuitoare ale ministrului cultelor Briand, dar numai cu condiţia ca ele să pară acceptabile majorităţii republicane.

Dar d. Briand şi amicî săi, cari sunt de părere că majoritatea trebue să fie condusă iar nu urmată, se silesc din răsputeri să convingă pe preşedintele consiliului ca să susţie cu tărie noua formulă de contract.

Decanul pickpocketilor

Toţi poliţiştii şi agenţii secreţi din Statele-Unite cunoşteau pe Fred Monaghan, decanul pickpocketilor americani.

Ei îl numeau în mod familiar „Big Rice" şi-i făceau cu mâna un semn prietenesc cum îl zăreau.

Acesta era pentru dînşii un chip de a saluta pe dibaciul bătrînd şi de a-i indica d'asemenea că ar face mai bine să se lase de planurile a căror realizare o urmăria de obiceiŭ. „Big Rice" pricepea de minune. El clipia din ochi şi se îndepărta.

Dar în felul ăsta afacerile bătrînului mergeau prost de tot.

Celebritatea n'avea nici un farmec pentru dînsul şi-i părea rău de vremurile cînd, pungaş de buzunare necunoscut, „lucra" cu folos. La ce-i servia uimitoarea dibăcie pe care o practică de 30 anî îi îngăduise s'o capete, dacă îi era cu neputinţă să-şi exercite talentul.

Fred Monaghan se expatrie; veni în Franţa împreună cu elevul său Ebenezer Brown.

Soarta zîmbi din noŭ lui „Rig Rice". Respectabila lui barbă albă, marii săi ochelarî de aur, înfăţişarea lui venerabilă înlăturau ori-ce neîncredere. Ebenezer şi el operaŭ în gări, furând ceasoarnice, portofele, geamantane şi ori-ce găsiau prin vagoanele trenurilor de lux.

Bătrînul Fred avea multe în sarcina lui: a făcut multe „împrumuturi" mari pe la compatrioţii cărora li se plângea că un pungaş îi furase toţi banii.

Timp de un an aproape, totul merse strună. In cele din urmă, cei doui complici fură arestaţi şi daţi pe mâna parchetului.

Amândoui protestează că sunt nenorociţi.

Fred Monaghan e în vîrstă de aproape 70 anî. La hotelul unde stă s'a găsit un întreg asortiment de peruci şi de bărbi false.

Fred spune că perucile îi slujeau numai ca să se apere de nevralgii, el fiind pleşuv şi răcind foarte uşor.

Bătrînul rău făcător n'a făcut mai puţin de 20 anî închisoare tot-d'auna pentru furturî de buzunare.

Groaznică dramă

O îngrozitoare dramă s'a petrecut în comuna Montbrehain (departamentul Oise).

Dogarul Eugène Surmat,—din ce pricină nu se ştie—a lovit pe nevastă-sa cu o teslă. Când nefericita n'a mai dat semne de viaţă, a despicat capul fetiţei sale, în vîrstă de 2 luni.

După ce a săvârşit această îndoită crimă, Surmet s'a dus de s'a aruncat într'un puţ, unde i s'a găsit cadavrul.

Brutus.

CRONICI FEMININE

Femeile în ziaristică

I

Redactorul de la ziarele cotidiane, atot-ştiutorul, pentru care faptele trecutului trebue să fie o carte deschisă, care n'are odihnă nici ziua nici noaptea şi trebue chiar să desvăluiască trecutul,—are de sigur una dintre cele mai grele misiuni.

Sănătate de fer, o elasticitate extraordinară şi o mare prezenţă de spirit trebue să aibă acela care intră în cariera ziaristică şi de oare-ce aceste trei însuşiri arareori se întrunesc în chip durabil la un muritor, vedem că mulţi ziarişti se lasă de această meserie, devenind publicişti, oameni politici, etc.

Cu toate acestea ziaristica exercită o mare putere de atracţiune şi adică asupra ambelor sexe.

In ceea-ce priveşte curagiul, ştiinţa şi abilitatea astă-zi sexele sunt egale, şi de sine se înţelege că s'au găsit şi femei cari şi-au ales ca profesiune activitatea ziaristică.

In prudenta Germanie femeea, afară de câte-va directoare de gazete, a găsit până acum în mod limitat o ocupaţiune în ziaristică. Ici colea întâlnim femei, cari se ocupă cu critica de romane şi de artă, precum şi recensente asupra conferinţelor şi întrunirilor.

Ca reporţere în Parlamente, teatre, etc., până acum numai puţine aŭ fost admise.

In marile chestiuni politice din Germania, după cum spune un scriitor din Berlin, influenţa femeilor este egală cu zero; tradiţiunea minorităţii ei pe acest tărâm încă n'a fost sguduită.

Articole de valoare şi dări de seamă bune aŭ scris multe femei, dar foarte puţine din ele aŭ luat parte până acum la lucrările redacţionale ale ziarelor cotidiane, ast-fel încât în Germania sunt foarte puţine scriitoare politice, pe când în alte ţări femeile aŭ dobândit pe acest tărâm multe succese.

Olimpia.

MOARTEA generalului Lahovari

(Telegramele Agenţiei Române)

Paris, 8.— Corpul generalului I. Lahovari, îmbălsămat, a fost aşezat într'un dublu sicriŭ de zinc şi ştejar şi apoi transportat în biserica românească, unde arhimandritul capelei a făcut rugăciuni, de faţă fiind fratele defunctului şi ministrul României la Paris. Cosciugul a fost depus în cavoul bisericeî în aşteptare ca corpul să fie transportat în România.

Viena, 8.—Ziarele publică biografia generalului Lahovari, recunoscând înaltele sale merite în politica externă a României şi spunând că moartea-i va fi regretată şi de Austro-Ungaria, căci generalul Lahovari era amicul acestui Stat şi s'a silit să întărească legăturile de amiciţie austro-româneşti.

(Telegramele particulare ale ziarului «Universul»)

Ziarele vieneze şi vestea morţeî

Viena, 8. — „Neue Freie Presse" publică o biografie a generalului Lahovary, în care spune că defunctul era un perfect gentilom, cu maniere distinse. Prin moartea lui, vechiul partid conservator din România suferă o mare perdere şi decesul acesta va provoca în România o vie părere de rău.

Pentru că generalul Lahovary era amicul monarhieî noastre, a avut tot-d'auna grije să întreţină şi să întărească raporturile între cele două ţări.

„Neues Wiener Tagblatt" află din cercurile legaţiunei române că ultimele ştiri asupra sănătăţeî generalului erau nefavorabile; o telegramă sosită eri spunea că operaţia a reuşit; prietenii lui din Viena nu aflaseră aseară încă nimic despre catastrofa întâmplată.

Ziarul dă apoi câte-va note biografice şi încheie spunând că Lahovari lasă printre români o amintire curată.

Ziarele vieneze despre Lahovary

Viena, 8.—Ziarul „Zeit", vorbind de moartea generalului Lahovary, scrie între altele:

Atitudinea lui energică în chestiunea aromânească i-a adus o adîncă simpatie în ţară; chiar şi partidul liberal era de acord cu atitudinea acestui bărbat politic conservator.

In România s'a ţinut mult socoteală de faptul că, el însuşi fiind de origine greacă, a avut curajul să expulzeze un mare număr de greci.

Ziarul aminteşte apoi de atitudinea corectă ţinută sub dînsul de guvernul român în afacerea „Potemkin", precum şi faptul că Lahovari a ştiut tot deauna să evite în mod dibaciŭ conflictele cu Ungaria.

„Fremdenblatt" se mărgineşte a publica biografia defunctului.

* * *

Senatul a ales eri următoarea delegaţiune, după propunerea d-lui Th. Văcărescu, spre a se duce să primească la frontarie rămăşiţele pământeşti ale regretatului general Lahovari: N. Economu, colonel Obedenaru, M. Pacu, Adrian Magheru, general Leon, N. Negri şi M. Băbeanu.

* * *

Se ştie că d-na general Lahovari e de mai mult timp bolnavă. De la plecarea generalului în streinătate, d-na Lahovari citea toate ziarele. Ieri dim., pentru ca să nu afle trista veste, medicii i-aŭ interzis citirea. D-na Lahovari s'a întristat numai de cât şi a zis plângând:

— S'a întâmplat ceva lui Jak?

Numai cu multă greutate a putut fi liniştită, medicii asigurând-o că nu i s'a întîmplat nimic generalului.

Pentru a şterge ori-ce bănuială asupra tristeî realităţi, i s'a înmânat bolnaveî o telegramă ticluită într'adins în care se spunea că generalul merge spre bine.

Prin acest mijloc d-na general Lahovari a putut fi mai liniştită.

Totuşi starea eî e destul de gravă şi ori-ce emoţie ar putea să aibă urmări serioase.

* * *

Eri toată ziua a fost un adevărat pelerinaj la locuinţa defunctului general. Un mare număr de prieteni aî familieî Lahovari şi-aŭ depus cărţile şi aŭ semnat în registre.

* * *

Nu se ştie încă cu precisiune când va fi adus în Capitală corpul fostului ministru de externe. Inmormântarea însă nu se va putea face înainte de 10—12 zile.

Se vor face defunctului general funeralii naţionale.

Programul înmormântareî n'a fost încă întocmit.

D. Roznovanu, ginerele generalului Lahovari, ne-a comunicat că generalul, înainte de a pleca în străinătate, a lăsat o scrisoare închisă, în care sunt cuprinse ultimele sale dorinţi şi în ce priveşte înmormântarea sa.

Această scrisoare urma să se deschidă eri spre seară, în prezenţa membrilor familieî, întruniţi în casele d-lui ministru Ion Lahovari, fratele decedatului general.

* * *

D-na Eufrosina Gh. Gr. Cantacuzino, soţia d-lui prim-ministru, a vizitat eri dimineaţă pe d-na general Lahovari şi a stat la căpătâiul suferindeî aproape două ore.

* * *

In urma morţeî regretatului general Lahovari, balul care urma să aibă loc Joi, 15 Februarie, la d. P. P. Carp, şi la care urma să asiste şi AA. LL. Regale Principele Ferdinand şi Principesa Maria, a fost suspendat.

* * *

La ministerul de externe s'a deschis un registru, care a fost acoperit cu numeroase semnături, printre cari acele ale d-lor Kiderlen-Wachter, prinţul Schoenburg, de Giers, Bourgarel, Conningham, marchizul Beccaria d'Incisa, baron Beyens, Kiazim-bey, Christici, precum şi ale altor membri aî corpului diplomatic.

D. Ion Lahovari a încunoştinţat telegrafic pe toţi şefiî legaţiunilor române, despre moartea generalului Lahovari, cari aŭ răspuns eri prin telegrame de condoleanţe.

* * *

Consiliul de miniştri, întrunit eri dimineaţă la d. prim-ministru acasă, a decis ca chestiunea succesiunei generalului Lahovari să se discute după înmormântare.

* * *

Defunctul general Lahovari a purtat următoarele decoraţii şi medalii:

Crucea trecerii Dunărei. Apărătorii Independenţei. Medalia comemorativă rusă. Semnul onorific de aur pentru 25 anî serviciŭ. Virtutea militară. Steaua României cu spade în gradul de ofiţer, Sf. Vladimir al Rusieî cu spade şi rozetă. Crucea ordinului Ludvig (Hessa) cu spade. Crucea de comandor a ordinului Sf. Olaf cu spade (Norvegia). Cavaler al ordinului Hohenzollern. Comandor al Steleî României. Mare ofiţer al Coroanei României. Ofiţer al Legiunei de onoare a Franţeî. Mare ofiţer al ordinului Albrecht de Saxa. Marea Cruce a ordinelor: Sf. Anna din Rusia, Coroana de fier a Austrieî, Leopold al Belgieî şi Ernestine a ducatului Saxa-Meiningen.

Ultimele momente

Operaţia ce a suferit-o generalul Lahovary era aşa de grea în cât eraŭ foarte puţine şansele de scăpare, mai cu seamă faţă şi de vârsta sa destul de înaintată.

Ast-fel, ştirile liniştitoare ce aŭ sosit imediat produceaŭ o adevărată bucurie în toată ţara.

Şi de aceea, trista veste a morţeî generalului a produs o consternare şi mai adîncă.

Catastrofa s'a întâmplat Miercuri dimineaţă.

Starea bolnavului, care da cele mai frumoase speranţe, s'a înrăutăţit de o dată printr'o complicaţie survenită pe neaşteptate.

Doctorul Quenu şi asistentul seŭ d-rul Duval, n'aŭ putut da nici un ajutor.

Generalul a intrat în agonie uşoară pe la ora 1 noaptea şi s'a stins pe la orele 4 dimineaţa.

La căpătâiul lui, în momentul suprem, se aflaŭ fratele seŭ d. Const. Lahovary şi sora sa d-na Olga Bengescu.

Puţin mai târziu sosi la clinica doctorului Bonnet, unde a fost operat generalul, d. Gr. Ghica, ministrul ţăreî la Paris, care anunţă pe preşedintele Republicei franceze de moartea ministrului nostru de externe.

Corpul generalului a fost transportat într'unul din saloanele clinicei, transformată în capelă ardentă.

După cum am arătat, corpul, după îmbălsămare, a fost transportat la capela românească din str. St. Jean de Beauvais.

Toţi membrii colonieî române de la Paris aŭ venit la capelă, aducând omagiul lor rămăşiţelor defunctului general.

Sicriul e acoperit de numeroase coroane.

* * *

Iaşi, 8 Februarie.

Vestea morţeî generalului Lahovary, ministrul nostru de externe, a produs aci o generală impresie atât în lumea politică cât şi în cea militară.

Primăria, clubul conservator şi ziarele conservatoare aŭ arborat drapele negre în semn de doliŭ.

* * *

Imediat după moartea generalului Lahovari, aghiotantul de serviciŭ al d-lui Fallières s'a prezentat la legaţiunea noastră de la Paris, prezentând condoleanţele preşedintelui Republicei.

Aŭ fost la legaţie în aceiaşi zi d-nii Pichon, ministru de externe al Republicei franceze şi Henri, fost ministru plenipotenţiar la Bucureşti, exprimând d-lui Ghica condoleanţe în numele guvernului francez.

Defunctul general fiind ofiţer al Legiunei de onoare, i se vor face onoruri militare în momentul transportăreî corpului de la capela română la gara de Est spre a fi adus la Bucureşti.

* * *

Azi, d. prim-ministru G. Gr. Cantacuzino a primit o scrisoare pe care defunctul ministru i-o trimisese de la Paris în ajunul operaţieî.

In acească scrisoare defunctul general îşi exprimă părerea de rău că doctorul Roux nu l'a putut opera ceea-ce întârzia vindecarea sa.

Generalul părea foarte încredinţat de reuşita operaţieî şi cerea chiar ca să i se acorde o prelungire de concediŭ de 20 zile.

D. prim-ministru a fost foarte emoţionat primind această scrisoare şi eri, la Cameră, a arătat-o mai multor deputaţi spunând: Citiţi-o şi vedeţi ce speranţe avea iubitul nostru Jacques.

M. S. Regele a fost foarte afectat de moartea consilierului Sëu.

Suveranul a trimis Mercuri seară pe d. general Mavrocordat, şeful caseî militare regale, să prezinte d-lui ministru Ion Lahovari condoleanţele Majestăţeî Sale şi ale întregeî familieî regale.

Ultima dorinţă a generalului Lahovary

Eri seară întrunindu-se membrii familieî Lahovary aŭ luat cunoştinţă de cuprinsul scrisoreî lăsată de defunctul general înainte de plecarea sa în streinătate.

In acea scrisoare generalul Lahovary exprimă dorinţa ca înmormântarea sa să fie cât de simplă, fără paradă şi fără trupe.

Familia a dispus ca această ultimă dorinţă a iubitului defunct să fie respectată.

Deci înmormântarea va fi cât de simplă posibilă.

De altă parte familia a făcăt cunoscut legaţiunei noastre din Paris că renunţă la orî-ce onoruri militare din partea guvernului Republicei franceze.

O CUGETARE PE ZI

O carte bună este cel mai bun prieten şi dacă nu aî unul căruia să te încrezi, treceţi timpul citind-o, căci ea nu-ţi va fura secretele, ci din potrivă te va instrui.

TRIBUNA LIBERA

Casa de economie a C. F. R.

Domnule Director,

In unul din numerile trecute ale ziarului „Universul" am citit o informaţie în care se spunea că mai mulţi funcţionari aî C. F. R. aŭ făcut un memoriŭ prin care vor cere Corpurilor legiuitoare formarea unei case de credit, economie şi ajutor. Intre altele anunţaţi şi unele din principiile pe care se va baza viitoarea casă de credit şi economie, promiţând că veţi reveni asupra acesteî chestiuni, ceea ce aţi şi făcut în articolul de fond al ziarului din 30 Ianuarie c.

Nu voesc să discut necesitatea înfiinţăreî acesteî case, care e o nevoe simţită de toţi funcţionarii C. F. R. dar, asupra principiilor pe care se va baza crearea caseî de ajutor ar fi câte ceva de spus.

Aşa, bună oară, ideia, ca să se oprească în mod obligator tuturor funcţionarilor în fie-care lună o sumă de... poate că nu ar fi ocmaî nemerită, dar ceea ce găsesc că e cu totul împovărător, cuantumul fixat la 10 la sută.

La prima informaţie am crezut că e o greşală; vĕd însă, după citirea chestiuneî, mai pe larg, că lucrul e cu totul adevĕrat.

Negreşit, iniţiatorii acesteî propuneri şi-aŭ dat seama de tot şi de toate; cred totuşi că este saŭ o scăpare din vedere, saŭ o socoteală greşit făcută.

A-i opri unui frânar, care primeşte în mână 51 de leî, încă 5 leî, pentru casa de ajutor, e ceva enorm. Tot cam aşa se prezintă cazul cu un funcţionar plătit cu 100 leî pe lună. Dacă proectul acesta ar deveni lege, atunci acestuia i se face o reţinere de 20 la sută socotind şi reţinerea pentru pensie.

Intr'un timp, când traiul se scumpeşte din zi în zi, şi când greutăţile şi cerinţele vieţeî cresc necontenit, reţinerea obligatorie de 10 la sută în folosul caseî de ajutor ar fi cel mai greu şi nedrept bir ce-l va plăti.

Iniţiatorii mai spun că fără condiţia obligativităţeî reţinereî şi a cuantumuluî de 10 la sută, prosperitatea şi bunul mers al caseî de credit ar fi periclitate. Să-mi dea voe să le dovedesc cu oarecare argumente şi ţifre că lucrul nu e tocmaî aşa.

Mai întâi, azi când funcţionarii C. F. R. se pot împrumuta la casa de credit a funcţionarilor telegrafo-poştali, rar găseşti pe câte unul, care să nu se fi împrumutat la această casă şi care după ce a plătit 6 luni, să nu facă un noŭ împrumut. Chiar şi din ceî cari nu s'aŭ împrumutat încă, voesc să se împrumute acum şi ceea ce-i împedică e lipsa saŭ necunoştinţa a altor 2 funcţionarî care să le gireze împrumutul.

Prin urmare lipsa de împrumutători e ca şi exclusă. Dar, chiar de ar fi împrumutători puţini, existenţa caseî încă ar fi asigurată, căci dacă s'ar face în mod obligator celor aproape 20.000 funcţionarî şi agenţi aî C. F. R. numaî câte 1 la sută reţineri pe lună, socotind în mediu 100 leî de fie-care funcţionar, ar da o sumă de 20.000 leî, în afară de dobânzile capitaluluî împrumutat, ceea ce cred că e destul de suficient, nu numaî pentru crearea dar şi pentru prosperarea şi lărgirea operaţiunilor acesteî case.

I. V. Dragomirescu.
funcţionar la C. F. R.

Evenimentele din Rusia

(Telegramele Agenţiei Române)

Alegeri

Petersburg, 8.—Alegerile pentru Duma.—Până la orele 8 seara, în 56 guvernăminte şi 15 oraşe autonome, s'aŭ ales 36 monarhişti, 27 moderaţi din cari 17 octombrişti; 168 deputaţi aî stingeî din cari 47 cadeţi, 31 socialişti, 43 naţionalişti.

Situaţia la Odesa

Odesa, 8.—Evreul Pergament, cadet, a fost ales contra socialistuluî Egard.

Raporturi consulare a căror-va legaţiuni aŭ cerut protecţiunea conaţionalilor lor din Odesa.

—Dezordinele de alt-fel sunt în descreştere.

Asasinat

Odesa, 8. — Căpitanul Zolotaroff, care a pus să se aresteze marinariî greviştî, a fost asasinat de doi marinari.

(Telegramele particulare ale ziarului «Universul»)

Banchetul deputaţilor Moscoveî

Berlin, 8. — Telegramă din Moscova: Ieri s'a dat aicî un banchet în onoarea noilor aleşi deputaţi aî Moscoveî. La banchet a luat parte şi Muromzev, cel dintâi preşedinte al Dumeî. In numeroasele discursuri rostite s'a relevat însemnătatea victorieî opoziţiunii şi s'a vorbit de apropiata luptă grea ce va trebui să se dea în sânul Dumeî pe de o parte contra biurocraţieî, pe de altă parte contra extremeî stîngî.

Efectul alegerilor

Berlin, 8.—Se telegrafiază din Petersburg că ziarul „Noveie Vremia" încearcă să ascundă înfrângerea monarhiştilor şi octombriştilor, publicând date false asupra resultatuluî alegerilor. Ziarul „Rieci" zice că prima impresie a acestui resultat a fost ea aceea a trăsnetuluî, asupra acelora cari aŭ făcut posibilul şi imposibilul spre a împedica această victorie. Acum vor începe din noŭ ezitările ca pe timpul primeî Dume, când guvernul aci voia să-cheme la putere un cabinet al cadeţilor, aci voia să disolve Duma. Aşa şi acum se vorbeşte ba de demisia luî Stolypin, ba de o lovitură de Stat, ba de un progrom milităresc.

Svon de dictatură

Berlin 8. — *„Vossische Zeitung" află din Petersburg că rezultatul alegerilor a priciniut o mare nelinişte la Curte şi în cercurile guvernului.*

Eri s'a ţinut la Tarskoe-Selo un consiliu extra-ordinar, la care aŭ luat parte toţi miniştrii şi înalţii demnitari.

Asupra intenţiilor guvernului circulă diferite svonuri; se zice că guvernul are de gând, imediat după deschiderea Dumeî, să facă declaraţii asupra programului de guvernământ; dacă majoritatea Dumeî nu se va arăta de acord, Duma va fi disolvată şi se va proclama dictatura în toată Rusia.

Marele duce Nicolae Nicolaevicî ar avea să fie numit dictator.

INTRUNIREA lucrătorilor tipografi

Se ştie că cea mai mare parte din lucrătorii ocupaţi în atelierul ziarelor „Adevĕrul" şi „Dimineaţa" s'aŭ pus în grevă fiindcă administraţia acelor ziare a introdus maşinile Linotype de zetuit, putându-se astfel înlocui mai mulţi lucrători din acele atelier.

Lucrătorii tipografi din Capitală, socotind introducerea acestor maşini ca un pericol pentru existenţa lor, în caz când s'ar introduce şi în alte ateliere, s'aŭ întrunit aseară în sala băilor Eforieî, spre a protesta şi a se solidariza cu colegii lor de la „Adevĕrul".

La întrunire aŭ luat parte foarte mulţi lucrători.

A presidat d. D. Ionescu, preşedintele societăţeî „Gutenberg".

D-sa spune, că conform însărcinăreî ce i-s'a dat la precedenta întrunire, s'a prezentat, împreună cu alţi delegaţi, d-lui Mille spre a-i aduce la cunoştinţă plângerile lucrătorilor greviştî.

D. Mille, a spus d-sa, nu ne-a dat răspunsul satisfăcător ce'l aşteptam, adică de a nu pune în funcţiuni maşinele Linotype. Rămâne acum să decideţi d-voastră ce este de făcut.

D. Gutman, unul din lucrătorii greviştî, arată ce sunt maşinele Linotipe şi cum prin introducerea unei maşini pot fi înlocuiţi 24 lucrători, cari vor rămâne pe drumuri.

E adevărat, a spus d-sa, că în tipografiile din streinătate sunt introduse aceste maşini dar nu spre a înlocui pe lucrători, ci spre a-i uşura în munca lor, fiind prea împovăraţi, într-un cât numărul lucrătorilor e insuficient. La noi însă fiind destul lucrători tipografi, introducerea unor asemeni maşini ar însemna un dezastru, într-un cât ei ar rămâne pe drumuri fără nici o ocupaţie.

D. Gutman arată apoi în ce împrejurări s'a produs greva în atelierele ziarului „Adevĕrul" şi îndeamnă pe greviştî să nu cedeze până când administraţia acelor ziare nu le va garanta:

1) Stabilitatea de 6 luni după încetarea greveî.

2) Plata complectă a salariului şi pentru zilele cât sunt în grevă şi

3) Eliminarea din atelier a lucrătorilor cari n'aŭ voit să se solidarizeze cu ei şi cari în ce priveşte onorabilitatea ar fi foarte dubioasă.

D. Gutman a sfîrşit apelând la toţi lucrătorii ca să nu înlocuiască pe greviştî şi să nu înceteze lupta până când d. Mille nu le va da garanţie că maşinile Linotype aduse nu vor fi puse în funcţiune.

Se dă apoi cuvîntul d-lui I. Florescu.

D-sa arată starea lucrătorilor tipografi de la noi, în comparaţie cu a celor din străinătate şi crede că lupta lucrătorilor de la noi n'ar trebui dusă contra introducereî maşinilor Linotype, ci să ceară numaî reducerea orelor de lucru şi mărirea salariului.

Un lucrător: După ce se vor introduce maşinile, n'aî de ce să mai ceri reducerea orelor de lucru, căci te reduce de tot.

Un alt lucrător: Nu'l mai lăsaţi să vorbească că nu e tipograf, ci a venit numaî să ne turbure liniştea.

Florescu, care la început s'a dat ca tipograf din Braşov, recunoscând, că nu e tipograf, a fost dat afară.

Atunci s'a născut ceartă între unii lucrători, cari aŭ luat partea lui Florescu şi marea majoritate, care a fost contra.

Linişteа restabilindu-se, iea cuvîntul d. Tache Georgescu.

D-sa atacă ziarele „Adevĕrul" şi „Dimineaţa", căci pe faţă se arată a fi favorabile muncitorimeî, în schimb însă proprietarul lor e cel mai mare adversar al lor, căci, în scop de a realiza un câştig mai mare, voeşte să introducă în atelierele sale maşinî prin cari să înlocuiască pe lucrătorii tipografi, lăsându-i pe drumuri.

Nu trebue să permitem ca să se întâmple aceasta căci atunci şi alţi patroni de tipografii, vor introduce aceste maşini şi atunci noi toţi vom rĕmâne pe drumuri.

D. Georgescu propune boicotarea sus ziselor ziare, îndemnând pe lucrători să facă propagandă în acest sens.

Afară de aceasta, propune să se ţină o mare întrunire, la care să participe meseriaşii de toate breslele şi să se ceară ca maşinele Linotype să nu fie introduse în nici o tipografie, atât timp cât vor fi braţe de lucrători disponibile.

A mai vorbit d. P. Minculescu şi Al. Ionescu (Ţara).

Se dă apoi cetire următoareî moţiuni, care s'a votat de unanimitatea celor prezenţi.

Moţiune

Astă-zi 8 Februarie 1907, lucrătorii tipografi din Capitală, întruniţi în meeting în sala Băilor Eforieî, pentru a protesta contra direcţiuneî soc. pe acţiuni a ziarelor „Adevĕrul" şi „Dimineaţa", pentru faptul că a introdus în atelierele sale maşinî de cules, ca cu modul acesta să suprime peste 30 lucrători;

Avându-se în vedere că până în timpul de faţă nu s'a simţit lipsă de braţe, pentru a determina pe numita direcţiune să aducă ast-fel de maşinî.

Avându-se în vedere că la niste ziare ca „Adevĕrul" şi „Dimineaţa", cari apar în două pag. şi jum., nu se simţea absolută nevoe a se introduce asemeni maşinî;

Având în vedere că prin introducerea acestor maşinî de către „Adevĕrul", ar fi în drept şi alţi patroni de ziare şi tipografii ca să-şi aducă asemeni maşinî şi în cazul acesta întreg corpul tipograf ar rĕmâne peritor de foame pe drumuri cu familiile lor;

Aprobă purtarea colegilor lor de la „Adevĕrul" că aŭ părăsit lucrul şi că nu-l vor reîncepe de cât după ce se vor expedia aceste maşinî, şi, hotărăşte aî susţine materialiceşte atâta timp cât va fi nevoe.

După întrunire lucrătorii tipografi s'aŭ împrăştiat în linişte.

Tamasiu

Cairo, capitala Egiptului

— Vezi ilustraţia —

Dăm astă-zi ca ilustraţie o vedere a oraşului Cairo, capitala Egiptului.

Cairo, în limba arabă Masr-el-Cahiro, se află situat pe malul drept al riului Nil, având o populaţie de peste 400.000 locuitori dintre cari vre-o 360.000 sunt arabi. Aci este reşedinţa Kedivului şi a tribunalului internaţional.

Din causa climeî dulcî oraşul Cairo este foarte mult căutat de bolnavii europenî, cari suferă de plămâni, mai cu seamă în timp de iarnă. Călătoria se face mai lesne cu vapoarele serviciului nostru maritim, linia Constanţa-Alexandria.

Procesul inginerului Macri

(Prin fir telegrafic de la coresp. nostru particular)

Galaţi 8.— Azi s'a reluat continuarea pledoariilor în procesul fraudelor de la docurî.

Mai întâi vorbeşte avocatul Gussi, din partea fostului casier Dumitriu, protestând contra acuzaţiilor aduse de advocatul Dionisie Popescu contra inspectorului Vulcănescu, magistraţilor şi funcţionarilor docurilor. Arată că memoriul găsit la Dumitriu, când se afla la puşcărie şi despre care s'a susţinut că a fost dat luî Vulcănescu, nu e decât o simplă notiţă făcută de acuzat asupra apărăreî.

Gussi susţine că delapidările nu datează din 1905, dar unele chiar din anul 1903. Vorbind de denunţarea în contra luî Macri, făcută de către Dimitriu, inginerului Dumitrescu, spune că el a înmânat acestuia şi mai multe acte, între care declaraţia semnată de Macri pentru suma întreagă delapidată, treî notiţe adnotate de Macri, scrisoarea şi telegrama acestuia către soţia luî Dumitriu, mai multe chitanţe şi compturi, acte, pe cari Macri le tăgăduieşte.

Arată cum Macri a falsificat chitanţe ale caseî Bricman pentru 900 leî, fapt recunoscut de Macri şi de Bricman.

Citează depoziţiile diferiţilor martorî, cu care se dovedeşte culpabilitatea de falş a luî Macri. Citează pasagiî din interogatoriile luate luî Macri la instrucţie, pe care examinându-le, arată cum Macri recunoaşte vinovăţia relativ la falsificările diferitelor compturi şi chitanţe.

Contra luî Macri sunt acte, iar contra luî Dumitriu numaî afirmaţiuni, căci dacă Dumitriu ar fi fost delapidator şi-ar fi însuşit plusul de 18.000 leî, resultat din comptul caseî Watson Youell, sustras de Macri şi apoi ar fi denunţat.

D. Gussi arată ca o dovadă mai mult că chitanţa eliberată de Macri luî Dumitriu pentru ceî 56.000 leî, este semnată de Macri, faptul că unor exportatorî cari datorează direcţieî docurilor suma de 218 leî, Macri după ce a încasat suma, le-a eliberat o chitanţă pe hârtie, din acelaş carnet, din care a fost eliberată chitanţa de Dumitriu.

Continuând arată că Macri ştia că nu are dreptul de a face încasărî şi totuşi le-a făcut, chemând furnisorii în cabinetul seŭ ferindu-se de subalternî şi apărînd interesele lor în dauna Statuluî, după cum dovedesc actele găsite.

Gussi dovedeşte că din ultimul cent majorat de Macri resultă, peste suma reală, tocmaî suma frustrată.

Aceasta constituie dovada vinovăţieî luî Macri, în deosebî că Macri a eliberat chitanţa pentru acea sumă. Depune acte dovediteare că Dumitriu are un trecut cinstit şi terminâ cerând achitarea.

Se suspendă şedinţa.

— La redeschiderea şedinţeî d. Delavrancea roagă tribunalul să admită ca d-sa să pledeze mâine şi ca în şedinţa de mâine, să permită luî Macri a da oare-care explicaţii de citre.

Se dă cuvîntul apoi d-luî avocat Stroescu din partea luî Macri.

D-sa arată că de la începutul acesteî nenorocite afaceri, s'a căutat să se creeze o atmosferă defavorabilă luî Macri, atmosferă alimentată şi de oameni şi de împrejurări.

Spune că în faţa acesteî afaceri, nu Macri este ţinut să facă dovada nevinovăţieî sale, ci aceia cari îl acuză; aceia să dovedească faptul.

D. Stroescu susţine că nu sunt dovezî de vinovăţia luî Macri.

Examinează chitanţa de 56.000 leî şi susţine că nu e admisibil ca Macri să recunoască o faptă de care nu e vinovat şi să dea acea faimoasă chitanţă.

Toată răspunderea faptuluî trebue să cadă asupra luî Dimitriu, el fiind manipulatorul banuluî instituţieî docurilor.

D. Stroescu susţine că nu e nicî o legătură de complicitate între Macri şi Dumitriu şi nici nu se poate stabili din expertisa pe care o califică de act de acusare; relevă acusaţia de complicitate ce se aduce de experţi relativ la suma de 8000 leî, rest la un cont al caseî Iuster, şi arată că numaî Dumitriu singur este responsabil de încasarea acelor banî.

Spune că pe declaraţiile luî Dumitriu nu se poate pune nici o bază, iar asupra acusaţiilor privitoare la chestiunea acoperirilor susţine că, dacă a înapoiat sumele, nu a făcut-o cu intenţie frauduloasă, ci numaî pentru un moment şi în vederea uneî revizii.

Spune că diferitele compturî ce expertisa le-a găsit ca falsificate de Macri, nu pot fi susţinute ca acusaţ